

Suures saalis

EESTI
MUUSIKA AKADEEMIA

EMA OOPERISTUUDIO DIPLOMIETENDUS

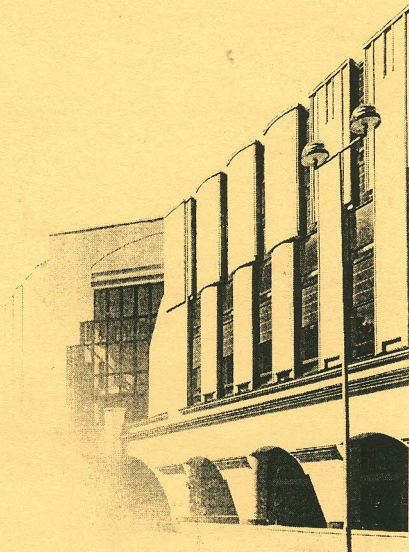
Gioachino Rossini

Abieluveksel

La Cambiale di matrimonio

KOOMILINE FARSS ÜHES VAATUSES

Teisipäev
28. mai 2002 kell 19.00
Rahvusoper Estonia

libreto	Gaetano Rossi
tõlge	Mall Sarv, Taisto Noor
dirigent	Jüri Alperden
lavastaja	Taisto Noor
kunstnik	Marge Martin
kontsertmeister	Ene Rindesalu
etenduse juht	Rein Taidla
projektijuht	Siim Selis

OSADES

Tobias Mill , ärimees	Igor Tsenkman (I õpiaasta)
Fanny , tema tütar	Liivi Tammel
Edoardo Milford , vaene noormees	Alexander Deisling
Slook , rikas ärimees Uuest Maailmast	Olari Viikholm (II õpiaasta)
Norton , majaülem ja raamatupidaja	Arvo Kukka
Clarina , Milli teenija	Airike Kolk

ETENDUSE ÕNNESTUMISEKS VAJALIKUD PERSOONID

Isaura	Anneli Pilpak
Isachetto	Kristjan Laasimer
Salomone	Priit Volmer

ORKESTER	Eesti Muusikaakadeemia sümfooniaorkester
orkestri kontsertmeister	Katrin Matveus

TEGEVUSPAIK	Tobias Milli kodu
-------------	-------------------

TÄNAME

autoavarii helindaja	Juhan Enniko
noodimaterjalid	Anne Dorbek

Gioachino Rossini (1792–1868) oli 19. sajandi esimesel poolel tähtsaim itaalia helilooja, keda tuntakse eelkõige koomiliste ooperite ("Sevilla habemeajaja" 1816, "Varastaja harakas" 1817) meistrina. Sama tähelepanuväärne on ka tema panus itaalia tõsise ooperi (*opera seria*) uuendamisel ja nn segažanrite (*melodramma giocoso* või *dramma semiserio*) arendamisel. Rossini rikkalikust ja eriilmelisest loomingust on õppinud mitmed hilisemad ooperiloojad, teiste seas ka sellised meistrid nagu Giuseppe Verdi ja Richard Wagner.

"**Abieluvelksel**" (*La Cambiale di matrimonio*, libretist Gaetano Rossi) esietendus Veneetsias 1810. aasta novembris ning see oli 18-aastase Rossini esimene teos ooperi žanris. Tegemist on umbes 80 minutit kestva ühevaatuselise lühiooperiga, mida õigupoolest peaks nimetama koomiliseks farsiks (*farsa comica*). See žanr oli eriti sobiv väikestele napi eelarvega teatritele, kes tellisid heliloojatelt piiratud esitajakoosseisuga lavateoseid. Nagu "Abieluvelksis", nii on ka teistes koomilistes farsides reeglina kuus solisti, kuid puudub koor; tegevusaeg ja -koht on muutumatud, et võimalikult vähese lavakujundusega hakkama saada. Teose muusikas ilmnevad selgelt Rossini hilisemate koomiliste ooperite "firmamärgid": särav orkestratsioon, elav ja mitmekesine rütmika, *bel canto* stiilis virtuoossed aariad ning kiirkõnes ansambliid, milles igal solistil on erinev tekst ja erinev seisukoht.

SÜNDMUSTIKU KOKKUVÕTE

Inglise kaupmees **Tobias Mill** ja ekstsentriline kanada ärimees **Mr Slook** sõlmivad lepingu, mille kohaselt maksab Slook Millile kopsaka rahasumma, kui viimane talle sobiva pruudi leiab. Leping vormistatakse konkreetselt ja üheselt mõistetavalt: "Otsige järgmises vormis ja väärtuses naine – noor, heast perekonnast, tugeva tervise ja ühtlase nahavärviga! Tingimustele vastava isiku ilmumisel ja lepingu ette näitamisel kohustun allkirja vastu temaga kahe päeva jooksul abielluma." Mill, aimates head äritehingut, valib pruudiks oma ainsa tütre **Fanny**, kuid ta ei tea, et Fannyl on juba peigmees – võluv ja puruvaene **Edoardo Milford**. Milli otsus jõuab majahoidja **Nortoni** ja teenijanna **Clarina** kaudu peagi armastajapaarini ning ärimehe saabumist jäädakse ootama nii rõõmu kui hirmuga.

Slooki saabudes teatab Fanny, et tema lepinguga ei nõustu, olgu see juriidiliselt kui tahes korrektne! Viimases hädas ähvardavad Fanny ja Edoardo Mr Slooki elu kallale kippuda. Heitununa pöördub too Milli poole, lootes lepingu rahulikult teel tühistada. Slooki hämmastuseks kutsub Mill ta aga duellile, et arusaamatused auväärselt klaarida. Segaduses Slook tunneb huvi, miks kogu majarahvas tema surma ihkab ning "kasulikku" lepingut ei taha sõlmida. Pikapeale tuleb ilmsiks, et Fanny ja Edoardo armastavad teineteist ning et Mill sõlmis lepingu vastu oma tütre tahtmist. Sellest kuulates otsustab Slook Millile väikese õppetunni anda – ta vormistab Fanny abieluvelksli Edoardo nimele ning pärandab ka kogu oma vara talle, et Millil ei oleks põhjust tulevast väimeest tema vaesuse pärast tagasi lükata. Samas võtab ta vastu Milli kutse duellile, et teda ahnuse eest karistada ning majaanike ees naeruvääristada. Pärast mitmekordseid vastastikuseid solvumisi ja andestamisi jõuavad osalised siiski kokkuleppele – kõlab kiidulaul õnnele ja armastusele, peatselt on oodata Fanny ja Edoardo pulmi.